

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 1037/2015
16.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача Д.С. из Б., чији је пуномоћник В.Ј., адвокат из Б., поводом захтева ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Р4 и 144/15 од 11.06.2015. године, у седници одржаној 16.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Ужицу Р4 и 144/15 од 11.06.2015. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Ужицу Р4 и 144/15 од 11.06.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован захтев предлагача којим је тражио да се утврди да је у извршном поступку који се води у Основном суду у Ужицу И 1057/14 повређено право предлагача на суђење у разумном року и предлагачу исплати износ од 1.000.000,00 динара на име новчане накнаде нематеријалне штете. Ставом другим изреке, одређено је да предлагач сноси трошкове поднетог захтева.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386., у вези члана 402. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 25/82 ... „Службени гласник РС“ број 46/95 ... 55/14), на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, па је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке предлагач је 25.05.2015. године поднео Вишем суду у Ужицу захтев за заштиту права на суђење у разумном року због повреде права на суђење у разумном року у извршном поступку који се води пред Основним судом у Ужицу, у предмету И.бр. 1057/14. Предлагач је у захтеву тражио да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, да се одреди рок у коме ће Основни суд у Ужицу окончати поступак и да се одреди новчана накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 1.000.000,00 динара, као и трошкови поводом овог захтева. Предлагач је, између осталог, у свом захтеву навео да је у својству извршног повериоца поднео предлог за извршење пред Основним судом у Ужицу 14.02.2013. године, а како извршни поступак још увек није окончан, то подноси овај захтев.

Поступајући по захтеву предлагача у смислу члана 8а и 8б Закона о уређењу судова, Виши суд у Ужицу је прибавио списе предмета Основног суда у Ужицу И.бр. 1057/14 и утврдио да је извршни поверилац, овде предлагач Д.С., поднела 13.02.2013. године против извршног дужника Д.А. пред Основним судом у Ужицу предлог за извршење, ради наплате новчаног потраживања – дуга, на основу извршне исправе - правноснажне и извршне пресуде Првог основног суда у Београду П 12424/10 од 22.03.2013. године. Решењем Основног суда у Ужицу И 256/13 од 19.02.2013. године одређено је предложено извршење, те је наложено извршном дужнику да у року од пет радних дана од дана достављања решења приступи у суд ради давања изјаве о имовини. Решење о извршењу достављено је пуномоћнику извршног повериоца 25.02.2013. године, а извршном дужнику 21.02.2013. године. Основни суд у Ужицу се обраћао Служби за катастар непокретности Ужице ради утврђивања да ли извршни дужник поседује неку непокретност, као и Полицијској управи у Ужицу ради утврђивања да ли је евидентиран као власник регистрованог моторног возила. Виши суд у Ужицу је увидом у наведени предмет побијаним радњама утврдио све даље процесне радње које су предузете од стране суда, као и активност учешћа извршног повериоца, овде предлагача и извршног дужника, те је утврдио да извршни поступак није окончан и да траје две године, три месеца и дванаест дана. Виши суд у Ужицу је нашао да је извршни суд поступао у границама разумног рока и одбио захтев предлагача као неоснован.

Врховни касациони суд налази да је Виши суд у Ужицу адекватном анализом дужине трајања поступка, као и предузетих процесних радњи од стране суда и понашања извршног повериоца, овде предлагача, у тој правној ствари, правилно оценио да нису испуњени услови за заштиту права на суђење у разумном року.

Наиме, према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Према члану 8б Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року, сходно се примењују одредбе које регулишу ванпарнични поступак. Закон о ванпарничном поступку одредбом члана 30. став 2. упућује на сходну примену Закона о парничном

поступку, који у члану 10. прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, да се поступак спроведе без одуговлачења, у складу са претходно одређеним временским оквирима за предузимање парничних радњи и са што мање трошкова.

Разумна дужина судског поступка представља оптимално време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

С обзиром на наведене критеријуме, Виши суд у Ужицу је правилно утврдио да је Основни суд у Ужицу у свему поступао у складу са начелима извршног поступка, те је у законом предвиђеном року донео решење о поднетом предлогу за извршење (предлог је поднет 13.02.2013. а решење којим је усвојено предложено извршење донето је 19.02.2013. године) и наложио је извршном дужнику да приступи у суд ради давања изјаве о имовини или да исту достави суду, па је у току даљег поступка у свему поступао у складу са ЗИО, прекинуо је поступак након добијања обавештења од стране полицијске управе у Ужицу да је извршни дужник преминуо, те је проверавајући наводе из поднеска извршног повериоца да је извршни дужник жив, утврдио да извршни дужник није преминуо, укинуо решење суда о прекиду поступка и поступак наставио, те је наложио извршном повериоцу да предложи други предмет и средство извршења. Иако је извршни поступак и даље у току, тај суд није могао да утиче на спровођење извршења и да се то извршење раније оконча, јер је извршни суд поступао довољно ефикасно приликом вођења овог поступка, а поступање извршног суда није гаранција да ће до спровођења извршења, односно намирања извршног повериоца и доћи. Такође, извршни суд је поступао активно и у том смислу се обраћао Служби за катастар непокретности Ужице ради утврђивања да ли је извршни дужник уписан као власник непокретности, које се воде на подручју СКН Ужице, те се обраћао полицијској управи у Ужицу ради утврђивања да ли је извршни дужник евидентиран као власник регистрованог моторног возила, а све у циљу спровођења извршења. Зато су неосновани жалбени наводи предлагача да је извршни суд био у обавези да сваку радњу у поступку изврши у најкраћем року, као и да је дужина трајања извршног поступка од више од две године непримерена, те да је извршни суд поступао мимо начела хитности и официјелности.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд налази да је Виши суд у Ужицу правилно закључио да у поступку који се води пред Основним судом у Ужицу И.бр. 1057/14 предлагачу није повређено право на суђење у разумном року загарантовано одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије и правилно одлучио када је одбио захтев за заштиту права на суђење у разумном року, сагласно одредбама члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова.

Из наведених разлога, неосновано жалбом предлагач побија одлуку Вишег суда у Ужицу.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе у жалби предлагача, али је нашао да су неосновани и не утичу на правилну одлуку Вишег суда у Ужицу.

На основу члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку и члана 8б став 3. и 8в Закона о уређењу судова, у вези члана 30. став 2. ЗВП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић,с.р.**